

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken: " 9 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főtér, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

A képviselőválasztások. Előkészületek országszerte.

— Távirati tudósítás. —

A választások a törvényszabta legrövidebb idő alatt meglesznek; a kormány a választások elrendelésének biztos tudatában előre felkészült és most az ellenzéknek vélt ártani, ha rövid határidőt szab. Az ellenzék azonban örül a gyors lebonyolításnak, mert sok fölösleges korteskedéstől szabadul meg és hamarabb fog ismét Tisza Istvánnal szemben állani, hogy végleg leszámoljon vele.

Ma jelent meg a belügyminiszter körrendelete a központi választmányokhoz; ez a rendelet a következő:

„A magyar királyi belügyminiszter folyó évi 292—1905. 1—a. számú körrendelete valamennyi központi választmányhoz:

az 1905. évben megejtendő általános képviselőválasztások tárgyában.

Ő császári és apostoli királyi Felség a jövő 1905—1910-iki országgyűlést az 1905. évi február hó 15-ik napjára legkegyelmesebben egybehívni méltóztatván: egyidejűleg intézkedett, hogy a kegyelmes királyi meghívó levelek a törvényhatóságoknak és az önálló képviselő küldési joggal felruházott városoknak, illetve községeknek a mai napon megküldessék.

A néma játékos.

— Franciából. —

Lavergue beszélt:

— Igaz — nagy szerencsém volt a nélkül, hogy csak egy ujjal is nyultam volna utána. A szerence istennője a szó szoros értelmében betört a szobámba.

Tudjátok, hogy azelőtt tollammal és lángszemmel a belügyminiszteriumot támogattam. Ezért a háládatos állam 166 frankot fizetett nekem, amihez én havi 283 frankot tettem a magam jövedelméből. (Igaz, hogy ezzel volt ennyi összes örökségem.)

Boldog voltam, amilyen csak egy fiatal ember lehet, akinek a Szajna, a kikötők, a Notre Dame és a Louvre, a gyönyörűségek kimerhetetlen forrását nyújtották és egyáltalán nem gondoltam a jövőre. A sétáláson és olvasáson kívül egyetlen szórakozásom volt a némajáték, nagyon szerettem ezt a mulatságot és öndicséret nélkül mondhatom, magam is türethető színész vagyok e nembem.

Egy nyáron a közlekedés könnyüségére s egy régi barátom nyájas meghívása módját nyújtott néhány hetet Chantemerleben — Aixles-Bains mellett — tölteni. — Az én régi barátom az élet gondjait szerette egy

Tekintettel ezen legfelső elhatározásra, az 1874. évi XXXIII. törvényeikk 56. §-ának rendelkezéséhez képest, az általános képviselőválasztások megejtésére a folyó évi január hó 26-ik napjától február hó 4-ik napjáig bezárólag terjedő tíz napi határidőt tűzöm ki.

Midőn erről a címet értesitem, egyuttal felhivom, hogy az idézett törvény 57. és 58. §§-aiban foglalt rendelkezésekhez képest, a kegyelmes királyi meghívó levélnek a közgyűlésben (képviselettestületben) történt kihirdetése után következő napon okvetlen összeülvén, az általános választások napját a fentebb meghatározott 10 napi határidőn belül tűzze ki s az 58., 60. és 61. §§-ok szem előtt tartása mellett tegye meg mindazon intézkedéseket, amelyek a cím feladatát képezik, egyidejűleg az 1874. évi XXXIII. t.-cikk 62. §-a értelmében, ugy ezen törvény 60. és 75. §§-ai, valamint az 1899. évi XV. t.-cikk 153., 255. és 156. §§-aira való figyelemmel, az előirt tartalmu hirdetmény kibocsátásáról is gondoskodjék s annak szövegrinti szövegét a vonatkozó ülési jegyzőkönyvbe vegye fel.

Minthogy a most megejtendő általános képviselőválasztások alkalmával kizárólag azok a rendelkezések irányadók, amelyek az elmúlt általános képviselőválasztások alkalmával már érvényben voltak, tekintettel arra, hogy hivatali elődöm 1901. évi szeptember hó 10-én 98.976. szám alatt kiadott körrendelete minden irányban részletes utbaigazítást és utasítást ad, ezuttal a részletekre kiterjedő utasításokat mellőzöm és a címet az idézett körrendeletben foglaltakban való szigorú alkalmazkodásra hívom fel.

Az időközben szerzett tapasztalataim alapján azonban szükségesnek látom a ci-

met ezuttal az itt következőkre figyelmeztetni:

A választási okiratok szövegének szabotossága indokából a választási elnököket egyebek közt a következőkre is figyelmeztesse: A választás lefolyásáról, valamint a szavazatszedő küldöttségek működéséről szóló jegyzőkönyvek szerkesztésénél szigorúan az általam egyidejűleg megküldött jegyzőkönyvi minták veendőik irányadoul.

A választás összes lefolyásáról szóló, az 1874. évi XXX. törvényeikk 87. §-ában előirt tartalmu jegyzőkönyvben, az 1899. évi XV. törvényeikk 156-ik §-ában megkivánt 10 ajánló nevét minden jelöltre nézve sorolják fel.

Minthogy az előző általános választások alkalmával több esetben tapasztaltatott, hogy a választók személyazonosságának ellenőrzésére hivatott hatósági közegek az 1899. évi XV. törvényeikk 153. §-ában előirt azon kötelességöknek, hogy a választás helyén pontosan megjelenjenek s a záróra alatt is a választás helyén tartózkodjanak, eleget nem tettek, indokoltnak mutatkozik, hogy a cím az idézett törvényben megjelölt hatósági közegek kirendelése és megfelelő utasítással való ellátása érdekében az illetékes hatóságokat a kellő időben külön is keresse meg.

A mi a képviselőválasztásokkal kapcsolatos kiadásoknak az állampénztár terhére való felszámíthatását illeti, erre nézve a címet a következőkről tájékoztatom:

A választás céljaira ott, a hol erre a választás zavartalan lefolyásának biztosítása szempontjából alkalmas helyen fekvő, megfelelő ingyenes helyiségek állanak rendelkezésre, első sorban ezek veendőik igénybe. Oly esetekben, midőn megfelelő ingyenes helyiség hiányában akár kibérlés, akár pedig

kis csendes baccarat mellett rázni le magáról s ezért esténként vagy a kaszinóba vagy a Villa des Fieursbe vitt. Itt hasonlóképpen minden este találkoztunk egy amerikaival, aki az én régi barátom régi barátja volt s akivel nagyon gyakran fogyasztottunk el egynehány palack Extra Dryt. Az amerikai-nak egy félmilliárdon kívül az a kellemes tulajdonsága is volt, hogy véletlenül apja volt egy kis leánynak, akinek aranyszőke haja, türkizkék szemei, ragyogó, bájos ifjúsága minden műértő szemet képes volt elragadni. Nagyon szivesen voltam a kis leány társaságában — pedig e társalgás alig különbözött attól az élvezettől, a mit egy jó pajtás társalgása nyújt, következésképp egyáltalán nem voltam elkészülve arra, a mi három heti ott tartózkodásom után velem Chantemerleben történt. Egy napon a mi amerikaiink karonfogott s magával ragadott a kertbe:

— Uram, — kezdte a yankee, — szerelmes ön a leányomba?

— Nem, uram, — feleltem én egy pillanatnyi habozás után, — miss Clifford nekem nagyon kedves, rokonszenves leány, de szerelmes nem vagyok bele.

Az amerikai fellángolt.

— Uram, ön becsületes ember — egy gazember okvetlen szerelmes lett volna belé. A lányom ellenben szerelmes önbre s minden áron férjhez akar menni önhöz — amit megint én nem akarok, mert ön nevetségesen szegény . . .

— Ez igaz, — szoltam komolyan — az én szegénységem már szinte groteszk . . .

— Groteszk? — nagyszerű . . . ezt el fogom mondani a leányomnak. — Szóval uram, ön belátja, hogy ezt a szerelmet csirájában kell elfojtanunk?

— Oh, majd megful az magától. Én egy pár nap mulva megyek vissza Párisba.

— Az nem ér semmit, az én leányom nagyon makacs, önféjű gyerek. Én magát lehetetlenné akarom előtte tenni. Mondja, nem tudna erre valami utat-módot?

Felkacagtam. Egy gondolatot támadt.

— Hogyne tudnék. Lehetetlenné fogom magam tenni. Ma este be leszek rugva, mint a csap, piszkos, rongyos ruhában jelonek meg a kaszinóban és bolondokat fogok beszélni.

— Oh! Pompás! Kitűnő! Nagyszerű!

Lelkesen megrázta a kezemet s visszavezetett Miss Susannehoz.

Kövidinka EGY LITER **72 FILLÉR** CSANAK **JÓZSEF** FÜSZER ÉS CSEMEGE ÜZLETÉBEN.

fabódé felállításának szüksége állana elő: a legszigorubb takarékoság tartandó szem előtt.

Megjegyzem, hogy építkezés esetén, a mennyiben a felszámított összegekről szóló számlák tulmagasaknak látszanának az állampénztár terhére csupán a műszaki és számviteli szakvizsgálat által indokolt költségeket fogom átvenni.

Végül felhívom, hogy az országgyűlési képviselőválasztások megejtése céljából tett összes intézkedéseit pontosan feltüntető ülési jegyzőkönyv másodpéldányát esetről-esetre, legkésőbb azonban az ülést követő napon, mulhatatlanul terjeszse fel.

Budapest, 1905. január hó 4-én.

Tisza, s. k.

A mult országgyűlés számokban.

A mult országgyűlés statisztikáját ma délelőtt küldte szét az elnökség, amely az az új országgyűlés megalakulásáig intézi a Ház ügyeit. A jelentés elsőben is negyedik ülészak miatt kesereg, amelyet a „különleges viszonyok” miatt nem lehetett megalakítani. Három képviselő, Széll Kálmán, báró Petrichovich Horvát Arthur és Georgijevics Eivadar lemondott. Beöthy Akos, Neményi Agabus és Lupa Péter pedig meghalt, a nélkül, hogy elparentáltak volna őket. Tizenkét mentelmi ügy restanciában maradt. Az előző három ülészakban tizennégy királyi leirat, 267 interpelláció, 364 indítvány, 116 törvényjavaslat érkezett be, melyek közül 73-ból lett törvény. Miniszteri és egyéb előterjesztés volt 184, ebből elintézték 133, visszavontak 42, elintézetlenül hagytak 9 darabot. Mentelmi-ügy előfordult 211, elintéztetett 193, elintézetlenül maradt 18. Összeférhetlenségi esetre vonatkozó bejelentés volt az első három ülészakban 41, elintéztetett 37, melyek közül 7 esetben mondták ki az összeférhetlenséget. Meghalt az országgyűlés tartama alatt 26, lemondott 41 képviselő, kuriai ítélet folytán mandátumát veszítette 6, gondnokság alá helyezés miatt 1 képviselő. Időközi választás volt 63 kerületben.

Az ellenzék hangulata.

Ma délelőtt még sokan voltak a függetlenségi pártkörben. Kossuth Ferenc, Szederkényi Nándor, Tóth János, Barabás Béla, Hentaller Lajos, Bakonyi Samu, Smialovszky Valér, Ernst Sándor, Thaly Kálmán és mások jöttek el, hogy résztvegyenek azon az

ünnepen, amelyet délelőtt tizenegy órakor a kerepesi uti temetőben Beöthy Akos emlékének áldoztak.

A vezérő-bizottság ma nem tartott ülést, de Kossuth Ferenc, Tóth János alelnökkel és Pallay Sándor titkárral kora reggeltől már lázas munkával dolgozott a jelentéseken. Ma az ellenzék jelöltjeinek a száma megközelítette a háromszázat. És még egyre érkeznek küldöttségek az országból, melyek új jelölteket kérnek.

Sokat beszéltek a pártban a tegnapi bucsulakomáról is, amelyen nevezetes kijelentések történtek s amely eklatáns tanúsága az ellenzék lelkes és harcaresz hangulatának. Eötvös Karoly célzása, mely az új pártnak függetlenségi alapokra való helyezkedésére vonatkozott, szintén hatással volt. A legnagyobb érdeklődést azonban báró Bánffy Dezső beszéde keltette, amelyben a volt miniszterelnök a maga tapasztalataira támaszkodott, festett meg elrémítő adatokat arról a jelenetről, amelyet a választókra gyakorolhatni. A beszédnek volt egy passzusa, amit minél szélesebb körben kell terjeszteni.

Világosítsuk fel a tisztviselőket — mondotta Bánffy — hogy ne tartsanak holmi büntetésektől. Athelyezések és a presszió egyéb módjai meghiusulnak, ha tömegben állanak együtt; egyet, tizenkettőt át lehet helyezni, de százketőt, ezerketőt már nem. Szeretném látni ezt a hatalmat, a mely velük így boldoguljon. És most be kell vallanom valamit. Sohasem adtam valamit arra, hogy beszédeim miképpen jelennek meg. Mit, hogyan közöl belőlük a sajtó. Sohasem törődtem gyorsíróval, nem rendeltem a hátam mögé ilyen urakat. De most az egyszer szeretném, hogy e néhány szavam nyilvánosságra kerüljön és kérem a sajtót, hogy erre nézve segítséget nyújtson. Kérem a képviselő urakat is, hogy terjeszszék minél szélesebb körben.

Az ellenzéken nagy meglepéssel beszélnek arról a hírről, a mely a kormány-párt nagy megrémüléséről referál, a hol kevés a pénz. Báró Vojnics István, a ki a

főincstáros, valósággal kergeti magától a jelölteket, a kiknek kevés a velük kiosztott segítség:

— Nincsen több! Ha nem tetszik, ne lép-jetek fel. Bukjatok meg!

Ugylátszik, a kormánypárton tulságosan bizakodnak a választási elnökök erőszakoskodásában és a hivatali korrupcióban.

Választási mozgalmak.

Megkergetett képviselőjelölt. Hatvanról jelentik: Biró Lajos, a gyöngyöspatai kerület képviselője mult hó 30-án Pásztón korteskedett. Ekkor a választók elől kénytelen volt — téli kabátját elhagyva — megszökni. Közben a választók paradicsommal és tojással dobálták. Ugyanaznap a hatvani állomásról ezt írta a szabadelvű pártnak: „Nem merek Hatvanba bemenni, mert félek, hogy a hatvani választóknál nagyobb inzultusnak teszem ki magamat”. Az ellenzéki jelölt megválasztása biztos.

A szécsényi kerületben a szabadelvű-párt báró Nyáry Albertet állította fel. Vele szemben a néppárti gróf Majláth Géza megy a küzdelemben.

A szigetvári kerületben Pályi Ede negyvennyolcas Tisza-programmal korteskedik. A darányi evangélikus pap jár vele, de az álellenzéki próbálkozása akkora felháborodást keltett máris a megyében, hogy a vállalkozásnak igen különös vége lehet. Olay Lajos megválasztása bizonyos.

Szentesen Molnár Jenőnek még mindig nincs komoly ellenjelöltje.

Gödöllőn a kormánypárt dr. Darvai Fülöp ügyvédet lépteti fel. Vele szemben dr. Thaly László küzd ellenzéki programmal.

A sziráki kerületben Sréter Alfréd valószínűleg elbukott. Ellenzéki programmal Kubinyi Márton erdélytársai nagybirtokos lép fel.

Tisza a királynál.

A király ma délután három óra harminc perckor utazott innen Bécsbe. Elutazása előtt gróf Tisza István miniszterelnököt egy óráig tartó magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a választási ki-látásokról tájékoztatta az uralkodót.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Főiskolai tanárok székfoglalója. Dr. Tóth Lajos jogakadémiai s Nyáry Béla fő-gimnáziumi tanárok e hó 7-én, holnap d. e. 9 órakor tartják meg székfoglaló értekezle-tüket a főiskola disztermében. Az akadémiai igazgatóság tegnap boesátotta ki ez aktusra a meghívókat.

Százhuszezer korona kongrua.

A tiszántuli egyházkerület lelké-szei az idén is szokatlanul magas összegű kongruát kaptak. A vallás-és közoktatásügyi miniszter átirat-ban arról értesítette Kiss Aron püs-pököt, hogy az egyházkerület pap-jainak félévi fizetés-kiegészítése címén 123,420 koronát utalt ki. Az elnökség már a tegnapi nap folya-mán felvette a kir. adóhivatalnál ezt az összeget s még e hét során széjjelküldi a lelkészeknek meny-nyire jóleső ujévi ajándékot.

Böszörményi tanárok korpótléka.

A közoktatásügyi miniszter tegnap tudatta Kiss Aron püspökkel, hogy a hajduböször-ményi tanárok korpótlék és lakbérügyének rendezésére vonatkozó tervezetet nem hagyta jóvá.

Este gondosan elkészítettem a játszandó nagy szerepet. Pirosra festettem magam, ruháimat bemázoltam mésszel s néhány művészi repesztést végeztem nadrágomon. A kaszinó felé tömegben hullámszórt a közönség. Nem soká kellett várnom az amerikaiakra. Épp a Samson és Delila intermezóját játszották, mikor Susanne mellé furakodtam. Mondtam, hogy jó színész vagyok, kitűnően játszottam. Értelmetlen, léha fecsegésem, bukácsoló járásom eleinte megbotránkoz-tatta a körülállókat, de aztán kezdtek raj-tam mulatni. Egyszerre egy rinocerosz ábrázatu, rettentő kövér hölgyet pillantottam meg. Örvendő ujjongás között küldtem feléje esőkjaimat, végül megragadva kezeit, mindenáron megakartam esőkolni bajszos ajkait.

Ez ostoba jelenetet annyi művészettel játszottam el, hogy az egész közönség hangoz kacajba tört ki. Tüneményes sikerem volt, — még Susanne is, aki eleinte meg-döbbenve nézte viselkedésemet, elnevette magát s az öreg Cuffert a gyomrát tartva vergődött, mint a boa, üvöltött, mint a bölény és zokogott, mint egy vén asszony a nagy kacagástól.

Mikor pedig átkaroltam a szintén ka-

cagó öreg dámát s egy kis keringőre akarta ragadni, a jókedv kitéréssei elérték a tető-pontot — mig végre két pincér áttörve a nézők sorfalát, megragadott és — kidobott.

Másnap siettem a Villa des Fleursbe.

— Nos, jól játszottam? — kértem Cif-fordot, midőn meggyőződtem, hogy a miss nincs a közelünkben. — Azt hiszem, meg volt élégedve a művészetemmel?

— Oh, tulságos művészettel játszott. Susanne egész este folyton kacagott s kijelentette, hogy senki máshoz nem vagy férj-hez, mint magához . . .

— Terringettét, de hát akkor mit te-szünk?

— Most már csakugyan el kell őt vennie.

— De hisz én nevetségesen szegény vagyok . . .

— Tudom, groteszken szegény, de ennek dacára meg kell lenni. Pompásan mulattam magán. On nagyon mulatságos fu, — s a jó kedély is felér egy vagyonnal.

És így lett belőlem a szép Susanna boldog férje, aki az eljegyzés ünnepélyén már fülig szerelmes voltam az aramba s azóta élünk mint a mesében . . .

Elismert legjobb magyar pezsgő **Pártos s Surányi pezsgőbogyósek**
a „**FREGOLI SEC**”

Készítik:

Budapest, VII. József utca

Kapható minden előkelő kávéházban vendéglőben és szállodában s a legtöbb jóhírű fűszer-csemege üzletben. Utánzásból óvakodjunk.

VIDÉK.

Rémes éjszaka.

— Saját tudósítónktól. —

A fehérmegyei Csákbérenyiből írják: Az új évre virradó éjszakán rettenetes orkán dühöngött a községben. A szélvész Merán János gróf uradalmában rombadöntött egy hatalmas, kőből épült pajtát. Félméter vastag falát egészen a földig ledöntötte, a fal a pajtában levő 25 vagon zabot, sok gazdasági gépet s nagymennyiségű takarmányt teljesen eltemetett.

Fazsindelyes tetelyét 20 négyzetméteres darabokban szakgatta le a gerendával együtt. A zsindelet és léceket 150 méternyi távolságra is elvitte a szél. Egy magtár tetejét is félig lerombolta. A múlt évben fejezték be egy száz ökör számára készült istálló építését; ennek a tetejét is egy arasznyira elmozdította. Az előtte álló igás szekereket is egészen fölforgatta. A grófi kastély tetejének bádoggal fedett részét egy darabban lehísította s mintegy 20 métermázsza sulyu tömegbe összegomolyitva 15 méternyre elvitte.

A kár óriás. Ezenkívül még több parasztagdának a házát rongálta meg az orkán. A szomszédos Söréd község katolikus templomának tornyát is ledöntötte a vihar. Reggelre tizenöt fok hideg lett s három ember megfagyott. Az éjjeli orkánal egyidőben földrengést is észleltek, három hosszú földalatti moraj kíséretében. A morajt mindenki hallotta s mindenki fölrezzent a háza recsegésére. Senki sem merte lehunyni a szemét ezen az éjszakán.

Protestánsbál Szatmár-Németiben.

A szatmárnémeti ev. ref. egyház, orgonalapja javára protestáns-bált rendez január 14-én, melyre Debrecen előkelő világának több tagja kapott meghívót s valószínű, hogy a bálon Debrecenből is igen sokan vesznek részt.

A Hajdumegyei Takarékpénztár közgyűlése. A Hajdumegyei Takarékpénztár részvénytársaság e hó 22-én, délelőtt 10 órakor tartja meg Hajduszoboszlón évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyalni fogja azon indítványt is, melyet több részvényes a Kabán felállítandó termény- és áruaktár érdekében nyújtott be.

Kortesnóták. Megkezdődnek a választások és az országban már kortesnótákat is dudolnak. Nagyon tetszett a hajdunánási követnek, Rákosi Viktornak kortesnótája, a mely így hangzik:

A Rákosi lobogója

Selyemmel van kivarrrva,

Rá van írva a magyar nép

Száz keserves siralma.

Könnyünk törli a zászlója selymével,

Megvéd minket a zászlója nyelével!...

Nagyon mulattak az ellenzéken a Rákosi másik kortesnótáján, melyet Gárdonyi Géza írt:

A lovannak, a lavannak mi jutott az eszébe?

Kormányparti tollat tett a fejébe.

Kedves lovam ne hagy el a gazdádát,

Bolond volnál, ha beállnál számárnak.

Rehabilitált kereskedő. Bernáth Ede Sándor, kolozsvári kereskedőt, a kit a törvényszék váltóhamisításért egy évi börtönre ítélte, a kir. tábla a napokban megtartott tárgyaláson teljesen felmentett. Az ártatlanul meghurcolt kereskedő tehát teljesen rehabilitálva van.

A hajduböszörményi ev. ref. főgymnasium tanárkara január 14-én az ujonnan létesített főgymn. zenekör javára, a függetlenségi kör összes helyiségeiben táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez. Kezdetre este 8 órakor. Személy-jegy 2 kor., család-jegy 6 kor. A hangversegy műsora: 1. Tarnóczy Jolán urhölgy zongorázza: Mihály Ignác „Magyar ábránd“-ját. 2. Domján Erzsike urhölgy szavalja Mátray Lajos „A füredi bálban“ című költeményét. 3.

Veszprémy Andor ur hegedüli G. Tartini „Sonata G. moll“ „Ördögtrilla“ darabját, zongorán kíséri Jóna Kálmán ur. 4. Dr. Baltázár Dezső ur felolvasást tart. 5. Péter Irma urhölgy zongorázza Liszt „Rákóczi induló“ című darabját. Vigaszvalat, tartja U. Szabó Lajos ur. 7. Terestényi Béla ur fuvolázza U. A. Reichert „Fantaisie Melancolique“ darabját, zongorán kíséri Tarnóczy Jolán urhölgy. 8. Hajdu László ur éneklő Schuberttől „Az én helyem“ című dalt, zongorán kíséri Balogh István ur.

Feltört bolt. Ujfahértóról jelentik, hogy ottan Pozsgay Vince fűszerkereskedő üzleti raktárába ismeretlen tettesek betörték s onnan nagymennyiségű cukorféléket, fénymázt és kötélárut elloptak. A gyanu kőbor cigányokra irányul.

A VÁROSHÁZARÓL.

A királyi kézirat — Debrecenben. Tegnap érkezett meg ugy Debrecen városához, mint Hajdúvármegyéhez a belügyminisztériumtól a legfelsőbb királyi kézirat, melyben az országgyűlést február 15-ikére hívja össze. A király által aláírt és Tisza István belügyminiszter által ellenjegyzett kézirat gyors expedálásából látszik, hogy azzal már napokkal ezelőtt elkészültek. Szövege a következő:

Mi, első Ferencz József Isten kegyelméből Ausztriai császár, Csehország királya stb., és Magyarország Apostoli királya.

Kedvelt hűveink!

Uralkodói kötelmeinkhez tartozván az ország törvényeinek hű és pontos végrehajtása fölött örködni:

Mintthogy az 1848. évi IV. t.-c. 1. §-a az országgyűlést évenként Budapestre egybehivatni rendeli és mintthogy számos függőben levő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürgősen követelik:

Magyar minisztertanácsunk előterjesztésére elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó év februárius havának 15-ik napján megnyitandó országgyűlésre Budapest székesfővárosunkba egybehívjuk.

Minek folytán nektek ezennel komolyan meghagyjuk, hogy haladéktalanul megtegyétek mindazokat az intézkedéseket, a melyek a törvény értelmében szükségesek arra, hogy az 1874. évi XXXIII. és az 1899. évi XV. t. cikkek által rendelt módon és a fenálló törvények által meghatározott számban megválasztandó képviselők ezen az országgyűlésen megjelenhessenek és a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindulhasson. Kikhez egyéb iránt királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradtunk.

Kelt Budapest székesfővárosunkban, 1905. évi január 4-én. *Ferencz József, Gr. Tisza István.*

A városháza várnagya. Mindenképen szükséges volt ezt a régi tisztséget felállítani. A városháza ellenőrzésére ugyanis az egyes hivatalok nem vállalkozhattak s azt egyöntetűleg és általánosságban nem gyakorolhatták. A tanács tehát visszaállította a vármegyei tisztséget s erre az állásra Hamar László a városi tisztikar eme derék tagja neveztetett ki, aki is mint irodalmi ember a városi tanács kézi könyvtárának is könyvtárnoka lesz.

A közigazgatási bizottság tegnap tartotta az évben első ülését, a melyen megalkotották a bizottság albizottságait is. E szerint a *segylemi választmány* tagjai lettek Márk Endre, Márton Imre, Szilágyi Imre, a *gyámnoki küldöttség* tagjai lettek: Márk

Endre, Szilágyi Imre, Pálffy Gábor, ugyanide kinevezettek: dr. Kocsár Gábor, dr. Tüdős János, dr. Fejér Ferenc. Az *erdésszi kihágási bizottság* tagjai lettek: Lengyel Imre, Márton Imre, Szilágyi Imre, a *mezőgazdasági bizottságba* választottak: Lengyel Imre, Szilágyi Imre, Rikl Antal, dr. Kocsár Gábor, az *utazó fellebbezési bizottságba* dr. Magos György, Fauszt Elek, Lengyel Imre, Szilágyi Imre, a *börtönvizsgáló bizottságba* Lengyel Imre, Szilágyi Imre, dr. Fejér Ferenc, Juhász Ignác, az *erdészeti albizottságba* Lengyel Imre, Rikl Antal, Pálffy Gábor.

Az adózó Debrecen. Az elmúlt december hónapban Debrecen város lakossága befizetett egyenes állami adóban 1887,16 koronát, hadmentességi díjban 1707 koronát, bélyegjövődékben 35613 koronát, jogilletékben 34718 koronát, díjjövődékben 2114 koronát, dohányjövődékben 140,710 koronát, fogyasztási és italadóban 25000 koronát. Fizetési halasztást a pénzügyigazgató 17, a miniszter 18 esetben engedélyezett. No, majd kevesebb lesz januárban a fizetés. A közönség jó része nagyon sajnálja az adóhivatal agyonzaklatott tisztviselőit és egy kis nyugalmat enged nekik az ex-lex idejére.

SZÍNHÁZ.

Heidelbergi diákélet. Tegnap este újra ez a bájos vigjáték került színre telt ház előtt. Most is sok tapsot kaptak Szabó Irma, Csontos Gyula és Faragó Odón.

Magyar színelőadások Bukarestben. Nádas József, a pécsi színtársulat igazgatója elhatározta, hogy rövid ideig vendéjátékot tart a román fővárosban. Erre a célra kibérelte a kétezer néző befogadására alkalmas Lirie-színházat, a melyben május 18-ától kezdődőleg, egyelőre 15 előadást fog tartani, bemutatván a legjobb magyar színpadi termékeket. A bukaresti magyarság nagy lelkesedéssel fogadta a hazafias tevet, a mely iránt a román közönség is nagy mértékben érdeklődik.

Vasárnap délutáni műsorváltás.

Vasárnap délutánra a *Tavas* c. operett volt előadásra kitűzve, azonban e helyett a *Tékozló* c. látványosság fog színre kerülni. Ilyen alkalomra is való a leszállított igényeket kielégítő látványosság.

Színházi hírek. Ma, pénteken kerül színre Szécsi Ferenc 3 felvonásos vigjátéka, az „Utazás az özvegyiség felé“. A vigjáték főbb szerepeit Hahnel Aranka, Jeszenszky Irén, Arday Ida, Havasy Szidi, Pálgyi Lajos, Csiky László, Faragó Odón, Iványi Antal, Sebestyén Géza és Szilágyi Aladár játsszák. Vasárnap két előadás lesz. Délután színre kerül Raymond regényes tündéregénye a „Tékozló“ felhelyárakkal. Este lesz a premierje Hauptmann Gerhardt 5 felvonásos színművének, melynek címe „Bernd Róza“. A „János vitéz“ című daljátéknak megkezdődtek a színpadi próbái. A daljátékot fényes kiállításal hozza színre az igazgatóság.

Bernd Róza. Hauptmann Gerhardt nagyhirű népdramájának lesz a legközelebbi premierje. A darab fényes kiállításban kerül színre s a diszletezés bizonyára feltűnést fog kelteni. A darabban a drámai személyzet legjobbjai vesznek részt.

Szerződötések. A Színeszeti Közlöny írja: Makó Lajos, a szegedi színház új igazgatója szerződötette jövő évi tavasztól Mezei Andor baritonistát, Láng Etel operettekomikát, Mezey Péter kedélyes apaszínészt. — Moly Tamás, a kecskeméti színház új

igazgatója eddig szerződtette virágvasárnap-tól a következőket: Kállai Jolán első szubrette-prímadonát a győri színházról, Székely Anna opera és operette alt énekesnőt, Remete Gőza bonvivánt és énekes színészt a győri színházról, Földváry Hugó titkár, a Magyar Színház tagját, Forgács Rózsika drámai szende és vígjátéki színésznőt, Moly Margit naiva és énekesnőt, Forrai Rózsika drámai szende és társalgási színésznőt, Dobi Ferenc kedélyes apa és komikust, Kürti József jellemszínészt, Kiss Jenő szerelmes és társalgási színészt, Sándori Kálmán színész és ügyelőt Balla Kálmán társulatától, Csontó Lajos főszertárost a székesfehérvári színházról. — Peterdi Sándor hős és jellemszínészt a szatmári színházról Somogyi Károly nagyváradi színházról szerződtette husvét vasárnapról. — Farkas Ferenc dr., az észak-magyarországi szinikerület igazgatója eddig a következőket szerződtette a jövő tavasztól: Bogyi Zsigmond kedélyes apa és komikust, Szántó János tenoristát Monori Sándor színházról, Szabó Ferenc szerelmes színészt a győri színházról.

Uj darabok színházunkban. Makó Lajos megszerezte előadási jogát a Nemzeti Színházban nagy sikert aratott *Wallensteni halála* dráma s a *Troilkes Presida* c. tragédiának. Mind két darab február hóban fog színpadra kerülni.

Készülődés a János vitézre. Serényen készülnek a színháznál a „János vitéz” című nagy látványos énekes színműre s a színház szabó termeiben szorgosan folyik a munka, miután ugy a férfi, mint a női személyzet teljesen új jelmezekben vesz részt az érdekesnek ígérkező előadásban. A darab premierje e hó 15-én lesz.

Más színházakból. A Nemzeti színházban legközelebb színpadra kerül Rákosi V. és Malonyai Dezső „Elnémult harangok” című színműve. — Bercik Árpád 3 felvonásos „Miniszterválság” című vígjátékának, amely ma kerül először színpadra a Nemzeti színházban, háttérterületi életünk színpadai alkotják. A darabban, mely a politikai kapaszkodás kinövéséi ellen irányul, csupa országgyűlési képviselő szerepel. Hősnője egy képviselő neje, a ki egy válság alkalmával férjéből minisztert akarna csinálni.

A Színházi Ujság minden előadás szövegét és színlapját, azonkívül a legérdekesebb színházi híreket is közli. Egyes szám ára három krajcár.

A komikus humora.

Faragó Ödön a debreceni színházról innepelt komikusa, amióta boldog férj lett, nagyon ritkán keresi fel a bohémek kávéházi asztalát.

Tegnap váratlanul megjelent közöttük és sietett kijelenteni, hogy most is csak azért, mert beszéde van a kávéházban egy úrral. Még alig ült le, már is ott termett mellette a pincér és udvariasan tette fel hozzá a kérdést.

— Parancsol kérem?

— Igen... igen!.. szolt Faragó Ödön,

— *hosszon nekem egy limonádét.*

A pincér sietve indul a rendelés teljesítésére, de alig tett négy lépést, Faragó Ödön utána kiált:

— Pincér, jöjjön csak vissza.

— Parancsol kérem.

— A limonádét cukor és citrom nélkül *nozza, mert cukrot is, citromot is hoztam magammal.*

A társaság tagjain meglátszott, hogy mennyire örültek Faragó megjelenésén, aki ime már első látogatásával is viharos derűséget tudott ébresztetni.

UJDONSÁGOK.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint. Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* Istentisztelet. Az ágost. hitv. ev. templomban pénteken, vízkereszt ünnepén d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

* Vízkereszt ünnepe. A róm. kath. hívek ma vízkereszt ünnepét ülik. Ez alkalomból az istentiszteletek sorrendje a róm. kath. templomban a következő: Délelőtt 6 órakor misézik Kampell József, 7 órakor Nyári Ignác, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgym. növendékek részére, 9 órakor ünnepélyes nagy misét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános mond segédlettel, nagymise után ugyanő prédikál, háromnegyed 11 órakor a Svetits-zárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond és fél 12 órakor misézik Mel-lau István. Délután 3 órakor Iytánia, utánna Rózsafüzér lesz.

* Kubelik a Bessenyei Kör estéjén. A nyiregyházi Bessenyei Kör szinte páratlanul álló buzgósággal tölti be hivatását. Havonként rendezett irodalmi s művészeti estéinek műsora mindig kielégítheti a legkényesebb izlésű hallgatóságát. Azon az estélyen például, melynek meghívóját tegnap kaptuk meg, Kubelik János, Böhme Vilmos, Kleineckl Rudolf, Wienholz Wilschendorff, Ligeti Juliska és Rózsahegyi Kálmán működnek közre. A debreceni közönség bizony hasztalan áhítozik ily műelőzet után. A fényes műsoru estét különben szerdán, e hó 11-én rendezi a Bessenyei Kör, a Korona szálló disztermében. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek dr. Popini Albert titkárnál e hó 9-éig válthatók 14, 12, 5, 4 és 3 koronáért. Az estély műsorát meghallgatni Debrecenből is sokan rándulnak át Nyiregyházára.

* A Csokonai-kör képviselői. Az Országos Irodalmi Szövetség, mely éppen ma két éve alakult az irodalmi körök és társaságok egyesítésére, f. hó 8-án tartja első közgyűlését Kolozsvárt. A gyűlés meg fogja koszoruzni Jósika Miklós sírját, mozgalmat kezd Baicsányi hamvainak hazaszállítása végett és kérelemmel fordul a kormányhoz, hogy adjon az irodalmi társaságoknak, mint közművelődési tényezőnek portómentességet. A Csokonai-kör, az Országos Irodalmi Szövetség tagja, szintén képviselteti magát a kolozsvári közgyűlésen, még pedig Szávay Gyulával és Kardos Alberttel, a kik különben a Szövetségnek is tisztviselői.

* Házasságok decemberben. Az elmúlt december hóban házasságra lépett ev. ref. 63 pár, róm. kath. 3 pár, izraelita 7 pár, vegyes vallású 18 pár. Összesen tehát 86 pár esküdtött egymásnak örök hűséget már a farsang előtt.

* A karácsonyi kiállítás sikere. Az ipartestület elnöksége tegnap terjesztette be az elüljáróság elé a december során rendezett karácsonyi kiállítás mérlegét. Eszerint a kiállítás rendezésénél 408 korona volt a kiadás, a bevétel 514 korona, tiszta fölösleg tehát 106 korona. Több apró tárgy visszamaradt a tárlaton, mivel a kiállítók többszöri felszólítás dacára sem szállították azokat haza. Ezekre vonatkozólag úgy intézkedett az elüljáróság, hogy a visszamaradt cikkeket még e hó 15-én elárvereztetni s

az ily módon befolyó összeget a kiállítási alaphoz csatolja.

* Elüljárósági ülés. Az ipartestület elüljárósága tegnap délután 5 órakor rendes havi gyűlést tartott, melyen a decemberi ügyeket intézte el. Tóth Kálmán elnök tett több rendbeli, folyó ügyekre vonatkozó előterjesztést, azután a titkár tett jelentést a szakosztályok ügyeiről. Végül az iparszállásokról, megszüntetésekről és szegődtetésekről szóló jelentéseket vette tudomásul a gyűlés, mely hét órakor ért véget.

* A debreceni kölcsönös segélyező egyesület igazgatóságának múlt napokban tartott gyűlésén az ügyvezető igazgató jelentést tett a most záruló és minden tekintetben kedvező üzleti év eredményéről. A több, mint 5 millió korona künnlevőségéből alig 2000 korona olyan, mely a veszteségi tartalékból lesz leirandó. Ezen fényes eredmény hatása alatt az igazgatóság elhatározta, hogy a most felszámoló évtársulat tagjainak január és február hónapokra is pótláskép, befizetéseik után három és fél százalék kamatot térít meg, minek folytán a jövő évi fölszámolás értéke a múlt évit jelentékenyen fogja túlhaladni.

* A vörös kereszt egyesület mulatságára a rendezőség tegnap bocsátotta ki a meghívókat, úgy hogy a meghívottak azt már a mai napon kézhez veszik. Természetesen, hogy egyes tévedések, ha előfordulnának, azokat azonnal helyre fogja hozni a rendezőség.

* A debreceni szobafestő, mázólo, fényező, aranyozó és cimfestő segédek szakszervelete (Péterfia-u. 55. sz.) 1905. január hó 8-án délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart, melyre a szaktársakat tisztelettel meghívja elnökség. Tárty: 1. Evi rendes elszámolás. 2. Tisztikar választás. 3. Választmányi tagok választása. 4. A budapesti központi titkár szaktársunk hivatalos értesítése stb.

* Csokonai márványszobra. Izsoó Miklós, a korán elhunyt geniális szobrász, mielőtt a Csokonai-szobrot elkészítette volna, márvány-típusban mintázta le a státuát. Ez a kis márványszobrocška ajándékozás útján a kollégiumi anyakönyvtár birtokába jutott, honnan a 26-án kezdődő Csokonai-kiállítás tartamára a kiállítás rendezősége kölcsönkérte az értékes ereklyét. Az egyházkerület elnöksége tegnap tudatta Gácsér Kálmánnal, hogy a Csokonai Kör kérelmét készséggel teljesíti.

* Uj iparossegédek. Az ipartestület elüljáróságának tegnap tartott havi rendes gyűlésén Tóth Kálmán elnök, igen szép buzdító beszéd kíséretében, a következő felszabadult tanoncoknak adta ki felszabaduló oklevelüket: Tóth Mihály lakatos, Balogh József lakatos, Kolb József kötszerész és keztyűs, Kovács Gyula lakatos, Nagy Mihály bádigos, Pataki József fémöntő, Vágó Lajos cipész, Fülöp Mihály lakatos, Dalmi Juliánna nőiszabó, Ormós Sándor lakatos, Szabó József kárpitós, Fazekas Sándor kovács.

* Örökre elaludt. Nagy Gábor Vendég-utca 3. szám alatti lakos, nyolcvan éve dacára ritka rugékonysággal bírt, az öregséggel járó gyöngeségeket nem ismerte. Ideg-zete elpusztíthatatlannak látszott. Még tegnap reggel is fiatalos kedvel kelt fel, korán helyet foglalt munka asztala mellett és serényen

dolgozott. Dél felé erős álmom jött rá, rákönyökölt az asztalra és elaludt. Ebből az álomból többé nem ébredt fel. Fia, aki érte ment, az asztal mellett találta könyökére támaszkodva holtan. Alvása közben, mint a rendőri vizsgálat megállapította, szívszélhűdés érte s az okozta halálát.

* **Az ipartestület 1904-ben.** Az ipartestület előjárósága e hó 19-én, csütörtökön délután rendkívüli gyűlést tart, melyen az elnökség évi jelentését fogja tárgyalni. Ezen gyűlés fog intézkedni azon 12 előjárósági tag helyének betöltése iránt is, akiknek mandátuma ez évvel lejárt. A testület évi rendes közgyűlése, mely ez előjárósági tagsági helyeket a szakosztályi jelölések után befogja tölteni, február végén lesz.

* **Népesedés.** Debrecen város kül- és belterületein december hó folyamán született ev. ref. 156, róm. kath. 33, gör. kath. 6 és izraelita 18 gyerek. Az összes születések száma 213 volt 17 halvaszületéssel. Ezzel szemben elhaltak 164-en. A népesedés tehát 49.

* **Debrecen közegészségügye.** Dr. Sárváry Gyula főorvos jelentése szerint az elmúlt december hónapban a közegészségügyi viszonyok kissé kedvezőbbek voltak, mint az előző hónapban. Vörheny és ronszoló-toroklob december 15-ig még szórványosan uralkodott. Vörhenyben 27 megbetegedés történt 9 halálzással, ronszoló toroklobban 34 betegedés 7 halálessel.

* **Jókai emlékezete.** A Petőfi-Társaság ma délelőtt tartja az Akadémia disztermében nagygyűlést, melyet ez évben teljesen Jókai emlékének szentel. A társaság rendes tagjai sorából Szávay Gyulát biztalmag az ünnepi vers mondásával. Az ünnepség Herceg Ferenc elnök beszédével kezdődik, ezt Abrányi Emil esztetikai méltatása követi, utána Szávay Gyula adja elő költeményét, végül Mikszáth Kálmán Jókai őseiről tart felolvasást.

* **A homokkerti ref. olvasó-egylet** folyó 1905. évi január 8-án (vasárnap) d. u. 3 órakor, saját helyiségében közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

* **Rendkívüli megyei s városi közgyűlés.** Hajdúvármegye, mint jeleztük, e hó 13-án, Debrecen város pedig, mint most értesülünk, e hó 11-én rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűléseken a legfelsőbb királyi kézirat felolvasása mellett folyó sürgős ügyeket intéznek el.

* **Nem lesz jogászbál.** A kis leányok bizonyára megilletődéssel fogják fogadni azt a hírt, hogy a joghallgatóknak erre a szezonra tervezett bálja elmarad. Sok különböző akadály torlódott össze, s ezek arra indították a jogászokat, hogy az idei „nagy bál” rendezését a gazdászoknak engedjék át.

* **Utirazok és tanulmányok.** Jászai Rezső dr., a kiváló debreceni piarista igazgató, a szegedi főgimnázium volt tanára Utirazok és tanulmányok címmel egy kötetnyi érdekes utleírást adott ki a serdültebb ifjúság számára, nagy körülmenetén sorra véve Európa nyugati államainak minden nagyobb városát s érdekesen ismertette a nyugati népszokásait, kulturális intézeteit és művészetét. A kötet kiváló írói kvalitásokkal ékeskedik. Közvetlen, szinte csevegő hangon, ékes magyarsággal mondja el az író tapasztalatait s ahol helyén van, komoly bírálatokkal foglalkozik a nyugati intézményeivel. A szép könyvet számos illusztráció díszíti. Ara füzve 3 korona, vászonkötésben 4 korona 50 fillér. Kiadta a Franklín-társulat.

* **Letört bimbó.** Benes Józsika 3 éves korában elhunyt. Temetése január 6-án délután 3 órakor lesz a kath. egyház szertartása szerint az Arany János-utca 29. sz. háztól.

* **Nagy Kálmán ügyvéd balesete.** Veszedelemes baleset érte tegnap dr. Nagy Kálmán ügyvédet, úgy, hogy Debrecen két nagy Kálmánját szomorú aktus hozta össze. Nagy Kálmán ügyvéd Miklós-utcai 21. számú lakásán elesett a lépcső feljárón, még pedig oly szerencsétlenül, hogy egyik lábát eltörte térdén alól. A szerencsétlenül járt ügyvédnek dr. Nagy Kálmán orvos nyújtotta az első segélyt s kötést alkalmazott az eltört lábon. Az ügyvédi kar népszerű tagjának balesete nagy részvétet keltett.

* **Az olajütő telep rendezése.** Az olajütő telep rendezését a tanács már régebbi idő előtt megkezdte. A tanács ma tartott ülésén elrendelte, hogy minden szobatalajdonos évenként és szobánként 2 korona jogelismerési díjat fizessen, míg a telep végleges rendezése és szabályozása megtörténik. Egyidejűleg intézkedett a tanács, hogy a szabályozási terv elkészíttessék és annak alapján a további intézkedések megtéte-senek.

* **Sütőmunkások bálja.** A debreceni sütőmunkások bálja e hó 8-án lesz és nagyon sikerültnék ígérkezik. A hölgyeket a rendezőség, — mely a siker érdekében mindent elkövetett, — igen csinos táncrenddel fogja meglepni s kitűnő zenéről is gondoskodni fog.

* **Thaly Kálmán és Bakonyi Samu beszámolója.** Debrecen város I. és II. kerületének képviselői, dr. Thaly Kálmán és Bakonyi Samu vasárnap megjelennek választóik előtt és megtartják beszámoló beszédüket. Thaly Kálmán és Bakonyi Samu szombat este 6 óra 25 perckor a gyorsvonattal érkeznek Debrecenbe. A beszámoló másnap, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a Bika szálloda disztermében. A beszámoló beszéd után Thaly Kálmán és Bakonyi Samu tiszteletére társas ebéd lesz a Bika szálloda disztermében. Thaly Kálmán és Bakonyi Samu megérkezése alkalmával a függetlenségi párt impozáns módon fogadja a vasutnál. A függetlenségi és 48-as párt nagybizottsága ma, pénteken este a pártkör helyiségében gyűlést tart. Ezen a gyűlésen terjesztik elő és állapítják meg a fogadtatás és beszámoló beszédek módozatait.

* **Panasz.** Kovács Mihály napszámos tegnap panaszt emelt Böhm Ferenc Salétrom-utca 6. számú lakos ellen, mert harminchat korona értékű szűrét jogtalanul elvette tőle.

* **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen emlékű nevelő apánknak, testvérnek és jó keresztapánknak, néhai Piukovits József női szabónak rövid szenvedés után történt elhunytát. Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint január 7-én délután két órakor lesz a Bethlen-utca 21. számú háztól. Nevelt gyermekei: Ilon, férjével Szűts Imrével és gyermekeivel; Ida, férjével Fridery Gusztávvval. Testvérei: Piukovits János és családja; Piukovits Mária férjével Radits Jakabbal és családjával.

* **Mindenétől megfosztották.** Erősen megkárosította Arany L. Batthyányi-utca 17. szám alatt lakó hetest egy ismeretlen tolvaj, ellopta tőle összes ruháját és néhány korona kész pénzét. Arany egy nyári konyha helyiségben tartotta elzárva ellopott holmiját, honnan a tolvaj a záruk feltörése után vitte el. A rendőrség a tettest nyomozza.

* **Véres cimerek.** A régi báró: Óseim vannak, kérem. Az én cimereimet vérelem öntötték, érte? Az új báró: Az enyémet is... A régi báró: Ugyan kicsoda? Az új báró: Az 1905-iki választék.

* **Tolvaj cigányasszonyok.** Kiról szólna másról a nóta, mint a Rostás családjáról, melyet már annyi sok bűn terhel, hogy egygyel több, vagy kevesebb, föl se tűnik. Tegnap újra három tagja került lo-pásért a rendőrségre, mindannyian asszonyok, a kik Máyer János Degenfeld-téri üzletéből ötven darab karton kendőt loptak el. Még idejében elfogták a tolvajokat, a kiket megbüntetés végett átadnak majd az ügyész-ségnek.

* **Tegnapi halottak.** Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Mariska Juliánna ref. 12 napos, özv. Bodnár Györgyné ref. 69 éves, Mólnár Juliánna ref. 14 napos, Sándor Margit ref. 23 éves, Koszorus Kálmán ref. 5 éves, Kolozsi Mihályné ref. 43 éves.

* **Letzter József fényképészeti, festé-szeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.**

* **Az angol királynő szálloda fényes éttermében minden este zeneestély. A zeneestélyeken Rácz Károly és a Magyar Testvérek zenekara felváltva játszanak.**

* **Gyenge, görvélykóros, verszegény, tüdőbajra hajlandó gyermekoknek legjobban ajánlható a Mihálovits-féle iztelen osukamájolaj, melyet, mintán sem kellemetlen szaga, sem kellemetlen íze nincsen, szívesen vesznek be a gyermekek. Kapható Mihálovits J. gyógyszerárban, Debrecenben.**

* **Kedélyerítő, tréfás (Jux) tárgyak, ékszerke, tréfás tombolanyeremények Mentze Henrik újdonságok áruházában.**

* **Báli keztyűk, legyezők, crepe de chine, mou-slin depoi, liberty, selyem, bársony és plüsch, plüssé fodrok minden színben, 15 és 25 cm. szélességben, legolcsóbban szerezhetők be Bartha Kálmán főtéri üzletében, városház-épület.**

* **Villanylámpákhoz új töltések érkeztek Mentze áruházába.**

Mindenféle
nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiallít a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

TÁVIRATOK.

A háboru.

Moszkva, január 5. (Az orosz távirati ügynökség jelentése.) A 496 különféle szakhoz tartozó mérnökök Pétervárott tartott gyűlése a moszkvai városi képviselőhöz táviratot intézett, amelyben legnagyobb tiszteletének adott kifejezést, valamint ama Oroszország legjobb embereitől osztott meggyőződésének, hogy az első orosz város képviselőitől mutatott út lehet az, mely Oroszország hatalmára és haladására vezethet.

Pétervár, január 5. Ma cári rendelet jelent meg a 281,500,000 rubel névértékű 4 és fél százalékos 1905. évi orosz államkölcsön kibocsátása ügyében.

Tokió, január 5. (Hivatalos.) Nogi tábornok jelenti: Az oroszok ma délután fél 1 órakor a feltételek betartásának biztosításaképpen az *Icesan-erősséget és egyéb erősségeket átadták.*

London, jan. 5. A port-arthuri kórházak állapotaleirhatatlan. Huszezer ember fekszik bennük s a kapituláció után a japánok megállapították, hogy gyógyszerek és kötszerek nem voltak a kórházakban. A portarturi lakosság nagyon megröült a kapituláció hírére és sokan örömtüzeket akartak gyújtani, de az orosz tábornokok ezt nem engedték meg, miután féltek, hogy a japánok azt fogják hinni, hogy a várost felgyújtották az oroszok.

London, jan. 5. A Standard értesülése szerint a japánok esetleges béketárgyalásokhoz a következő feltételeket szabják: Az egész Mandzsuriát a mandzsuri vasutat az oroszok átadják Kinának. Port-Arthur és a Kivantung félsziget a japánoké lesz. A japánok háboru bevégeztével megerősítik és helyőrséggel látják el Port-Arthurt. Az összes, a mostani háboruban használt orosz hadihajók a japánok birtokába marad.

Elhunyt koronaügyész helyettes.

Budapest, jan. 5. Szerenyi Kálmán koronaügyész helyettes ma délelőtt meghalt.

Ellenzéki képviselők üldözése.

Budapest, jan. 5. A volt ellenzéki képviselők ellen a rendőrség folytatja az eljárást s egymásután hallgatja ki a volt ellenzéki képviselőket, mint vádlottakat. A vádat a büntetőtörvénykönyv 152 §-ába ütköző lázadás büntette miatt emelik e képviselők ellen. A vádat arra alapítják, hogy — december 13-ikán az elnöki emelvényt szétrombolták, a miniszterelnöki székét összetörték s megfogadták, hogy az elnököt nem engedik a helyére. Ez által pedig megakadályozták az országgyűlés tanácskozásait. A képviselők Bánffy báró kivételével ki nyilatkoztatták, hogy a mit december 13-án a Házban tettek azért csak a parlament előtt felelősek. Báró Bánffy Dezső kijelentette, hogy az idézés alighanem tévedésen alapul s csak azért jelent meg az idézésre, hogy a beidézés ellen tiltakozzék, miután ő a főrendiház tagja s őt védi a mentelmi jog. Kijelentette ezután, hogy mindennemű felvilágosítást megtagad.

A nagy Bécs.

Bécs, janur 5. Ő felsége december 28-iki elhatározással az alsó-ausztriai tartománygyűléstől hozott törvényeket több községnek és községrésznék Béccsel való egyesítését és az új Bécs városi statutumra vonatkozó 1900. március 24-iki törvény megváltoztatását illetőleg szentesítette.

Amerikai kereskedelmi politikai reform.

Washington, január 5. A képviselőház elé terjesztett kereskedelmi tengerészeti jelentés öt dolláros évi szubvenciót javasol minden bruttó tonnára, valamint szubvenciót a postai szolgálatért. Ezenkívül tonnage megadóztatást létesítenek külföldi hajókra és a cirkáló hajóhadnál önkéntes szolgálatot terveznek.

Földrengés.

Koppenhága, január 4. Reikítikből (Irland) az a hír érkezett, hogy ott 27-én reggel öt könnyű földrengést éreztek nyugatkeleti irányban vagy megfordítva. A kár csekély, Irland egyéb részeiben sem történt komolyabb kár, hol ugyancsak földrengést észleltek.

HIREK.

Éjjeli posta.

Heltai Ferenc a Máv elnöki igazgatója.

Tegnap adtunk hírt Ludvigh Gyula, a Máv volt elnöki igazgatójának lemondásáról.

Eddig azt hitték és azt a hírt terjesztették, hogy az elnöki igazgatói állást már többet nem töltik be és így a Máv-nak nem lesz intendánsa.

De pedig lesz.

Ludvigh Gyula utóda Heltai Ferenc, volt országgyűlési képviselő lesz, akit a vasuti ügyek terén mindenki kiváló szakembernek ismer és aki már régen jelölt erre a diszes állásra.

A beteg József főherceg. (Éjjeli express tudósítás.) József főherceg állapotában — mint nekünk Fiuméből telefonozták — ma lényeges javulás állott be. Az éjjeli nyugodtan töltötte s ma reggel étvágygyal reggelizett. A főherceg állapotának a javulására volt, hogy a budapesti főhercegi palotába a délelőtt folyamán nem jött táviréti értesítés. Különben Klotild főhercegnő és leányai, Mária Dorottya és Erzsébet főhercegnők ma is a beteg mellett voltak egész délelőtt. A főhercegnék nagy örömet okozott, hogy leánya, Erzsébet főhercegnő ma délután friss rózsabokrétával lepte meg. A főherceg így szólt:

— Azt hiszem, hogy néhány nap múlva már magam is utána nézhetek kedves vitégaimnak.

Tegnap délután fogadta a főherceg Klobucsár tábornok, honvédségi adlátust. József főherceg négy aktát is aláírt. A főhercegnék a legnagyobb gondja, hogy a betegsége aggodalmakat kelt az országban.

— Csak ne tudná meg! — sóhajtott — hogy beteg vagyok. Nagyon nyugtalanok lehetnek.

Zord időjárás. (Éjjeli express tudósítás.) Az idén kijut a hidegtélel. Mivel a nyáron túl meleg volt, most kipótolja a szokatlanul erős hideggel, amely szinte egyszerre köszöntött be egész Európában, még déli vidékeken is, ahol évtizedek óta nem volt igazi értelemben vett tél. A nagy hideg azonban mégis kissé megtörött. Nyugatról kiinduló irányban és nyugaton általános hőemelkedés konstatalható, délkeleten azonban az erős hideg folyton tart. A fővárosban reggel 7 órakor 6-6 fok volt a hideg, déltájban 6-3 fok, ami általános hőemelkedést je-

lent, mert még a tegnappal szemben is 6 fok a hőemelkedés különbség. A zord időjárásnak nagyon sok pusztítás és áldozat jelzi a nyomát. Ausztriában több helyen megakadt a vasuti forgalom. Különösen nagy hideget jelentenek Svájból és Olaszországból. Mint Zürichből jelentik, a Szent Gothard menhelyen — 33 fok, Sántisben — 32 fok hideget jegyeztek. 1870. óta ilyen erős hideget ott még nem konstataltak. Párisban és környékén a nagy hidegnek több áldozata van. Egy vasuti tisztviselő a hideg miatt való elkeseredésében felakaszította magát. Levelet hagyott hátra, melyben ezt írja: *Élj boldogul fagyos világ. Melegebb tájékrá utazom, a befűtött pokolba! — Nagy havazások vannak Olaszországban. Napolyban erősen havazik, úgy, hogy a közúti vasuti közlekedés szünetel. 1890. óta Napolyban nem esett hó. Velencében a legunak befagytak, amire 1870. óta nem volt példa. Az orosz határon oly nagy a hideg, hogy a határőrséget a minap megfagyva találták.*

Debreceni krónika.

A válasz.

Egyik ismert novellistánk, a kinek a tehetségével egyenes arányban áll az adósága, a legjobb akarat mellett se bír eleget tenni a hitelezőinek. Sok zaklatásnak van kitéve. Bizony sokszor kell fuffanghoz folyamodnia, hogy egyik-másik szivósabb hitelezőjét lerázhassa a nyakáról. Különösen egy szabó üldözte a leghevesebben.

Ennek szivós fölszólításait hasonló szivóssággal igyekezett a nemzetes terén viszonzni.

Minden reggel beállított egy kis fiú a lakására. Az író átveszi a hitelező levelét, aztán elolvassa.

— Mondd meg fiam a gazdának, hogy jól van.

Ezt végül megelégette a hitelező és kioktatta a küldöncöt.

— Ha még egyszer azzal bocsát el, hogy jól van, mondd meg, hogy nincs jól. Választ kérek.

Elmegy a gyerek újra, az író megint a sablonos módon akarja elbocsájtani.

— Jól van.

— Nincs jól, tessék választ adni!

— Mindenáron válasz kell a gazdának? Hát mond meg neki öcsém, hogy a forintot nem írják két t-vel.

Az ítélet.

A törvényszéki tárgyaláson történt. Az egyik pénzhamisító, a kit 2 évre ítélték el, súlyosnak találta az ítéletet s a szegény vádlott ugyancsak ánuult, a mikor kihirdették előtte az ítéletet.

— Megnyugszik-e az ítéletben, vagy pedig főlebbez?

— Dehogy főlebbezek, tekintetes bíró ur, inkább — lejebbeznék.

Anica.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

Borrai Géza felvette a kabátját, megölelte és megcsókolta az édes anyját és távozott.

— Mikor jössz vissza?

— Nem tudom.

— Hát hová mégy?

— Azt sem tudom.

— Bizonytalanságban hagysz?

— Ne aggódj miattam. Ha én itt maradnék, titeket sodornálak veszedélembe... Megyek...

Mielőtt édes anyja megakadályozhatta volna a távozását, elment...

A szegény asszony még csak nem is aggodalmaskodott, pedig ha jobban megfigyeli a fiát, oka lehetett volna rá. Néhány óra telhetett bele és már meghozták neki a hírt. A Dunaparton egy fiatal ember szíven lötte magát. A fia volt... Elhozták az utolsó levelét. Kuszált irás volt. Az utolsó percek küzdelmeiben írta... Bocsánatot kért, hogy keserüséget szerzett, de más megoldást nem talált. A szíve háborgott, minden reménye tönkre silányult... Elvezett az életre... Azért pusztította el magát.

Ejfel felé már a palota disztermeiben összegyűlt társaság tagjai is mind tudták, hogy mi történt. Eljutott hozzájuk is a híre, annak, hogy aki néhány órával előbb még vakmerően szállt szembe mindenkivel és szíveket sebesített meg, hitvány szerepéből levonta a konzekvenciát s halálra sebezte a maga szívet.

Akkor már az Anica édesanyját is elvitték a palota egy távolab eső szobájába. Harvai kiadta a rendelkezést, hogy méltó végtisztességről gondoskodjanak. Az ő lelkében csak a nagy jelenetnek emléke maradt meg. A társaság együtt maradt, de az eljegyzési ünnepélyt elhalasztották.

Azok, a kik első percekben úgy tűntek fel, mint a kik akadályt gördítenek a fiatalok boldogsága elé, örökre elnémultak.

A feledés napjai után uja felragyog a boldogság napja.

(Folyt. köv.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

EGY TISZTESSÉGES fess özvegy óhajtana megismerkedni egy jó módu gazdálkodó urral helyben vagy vidéken. Levelet „Szerény” jelleg alatt kérek a kiadóhivatalban.

Ajánlat.

1 KGR. Papir héju dió 20 kr., 1 kg. darált mák 40 kr. 1 kg. szép mazsola 36 kr., 1 kg. boszniai szilva 12 kr-ért kaphatok Kertész Miklós fűszerüzletében. Csapó-utca és kenyér piac-sarkán.

KIADÓ AZONNAL Kossuth utca 6. számú házban az udvarban két szobás lakás. Értekezhetni Kaszanyitzky Endrénél.

SZABNI TANITOK 10 koronáért. Cim a kiadóhivatalban.

A KOSSUTH UTCA 15 számú háznál egy üzlethelyiség kladó. Értekezhetni Dr. Kiss György ügyvédnél. Hatvan-utca 17.

JÉG a debreceni szálló és bortermelő szövetkezet telepén kapható, szekerenként 50 fillérjével kapható 200 szekényi.

GYAKORLOTT fiatal ember ki óvadékkal rendelkezik pénztárnoki állát nyer. Cim a kiadóhivatalban.

DISZNÓLESRE rizskása 14 kr.-tól, valamint saját darálású fűszerek a legolcsóbban beszerezhetők Kertész Miklós üzletében Csapó utca és kenyérpiac sarkán.

FEHÉRNEMÜ varrónő, ruha varráshoz is ért, ajánlkozik házakhoz esetleg gomblyukvarrást, javítást elvállal. Erzsébet-utca 63 sz.

SZEGEDI PAPRIKA külknlegességek NAGY RAKTÁRA Lindenfeld J. Jenő fűszer és gyarmatáru nagykereskedésében Városház-u, 2

CSAPÓ-UTCA 10 sz (eddig Klein Ignác által birt) üzlethelziség fűszer üzletnek a jövő 1905 Májrs 1-től hat évre kiado, Értekezhetni ugyanóit az emeleu lakó tulajdonossal.

COLUMBUS koresolya hét korona, Kondor, Merkur, Halifax stb. óriási választékban kapható Sümeghy Béla vaskereskedésében, Piac-utca, 65.

A VILÁGHIRŰ MARTELL Cognac, J V F. Martell Debrecen és vidéke részére főraktár Váray József kereskedésében.

NEMET ÉS MAGYAR nyelvben jártas nő jó írással irodába ajánlkozik. Cim a kiadóban.

Eladás.

FOXTERIER kölyök kutya, tiszta faj eladó, Cegléd utca 7 szám

EGY JÓ FORGALMU kis vendéglő italméressel azonnal elado. Értekezhetni a kiadóhivatalban

EGY JÓ KARBAN levő zongora jutányos árban eladó. Értekezhetni lehet, Piac-utca 42 szám, Fényirida.

EGY NAGY hetes kassza és jó karban levő irodabereendezés eladó. Hunyadi-utca 21.

CZIMBALOM teljesen új eladó, ugyanolt egy koronáért cimbalmozni tanítanak. Kéttalom-utca 15.

CSAPÓ KERT I-ső járásban az új mórictelleppel szemben a 10-ik és 11-ik számú ház 770 négyszögül szőlővel 4 konyhával eladó. Ezerhatszáz forint teher van rajta.-Értekezhetni a 4 sz alatt.

Kereslet.

SZERÉNY IGÉNYŰ fiatal segéd Piac-utca fűszer üzlethe felvétetik.

FIATAL iparos 800 korona ovadékkal rendelkezik, egyleteknél pénzbeszedői állást keres. Cim a kiadóban.

FÜSZERBERENDEZÉS megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

HENTES SEGÉD ügyes fiatal felvétetik. Jobbágy Ferencnél Szent-Anna-utca 39. sz.

PIACZ UTCZAI fűszer üzletbe egy keresztyén pénztárnokné felvétetik. Cim a kiadóban.

ÜGYES detailista segédet és egy irodai gyakornokot keresek. Ullmann Salamon fűszer- és csemege kereskedő, Piac-utca 70.

FIATAL segéd fűszer szakmából, azonnali belépésre felvétetik. Cim a kiadóban,

KERESTETIK szoptatós dalyka aki saját otthonába elvállalja a gyermeket, jelentkezni kell Nyomató-utca 6, szám, szülésznőnél.

Keresünk

f. év február hó 1-én való belépésre egy tisztességes józan életű keresztyén nős szakképzett vendéglőst, a feltételek Balmazújvároson Weinberger és Stein nagyvendéglő bérloknél tudhatók meg.

Merklé Ferencz

fűszer-, csemege és borkereskedése Fűvészkert-u. 14.

Ajánlja elismert s tisztán kezelt kitünő nőiségű borait,
egy üveg Villányi Siller Ó kiváló 26 kr.
egy üveg Ermelléki Ó kiváló 24 kr.
egy üveg Rizling Ó kiváló 32 kr.
egy üveg Magyarádi Ó kiváló 32 kr.
egy üveg Ezerjó Ó kiváló 24 kr.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

HORVÁTH ANDRÁS

mázoló-, szoba- és templom-festő
DEBRECZEN,

Piac-utca 21-ik szám alatt.

A Dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj olmosod st. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növekedését és annak színét nem változtatja meg.

1 füveg Hajszesz ára 1—2 korona.

1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógyszerárában

DEBRECEN, Főter31. szám.

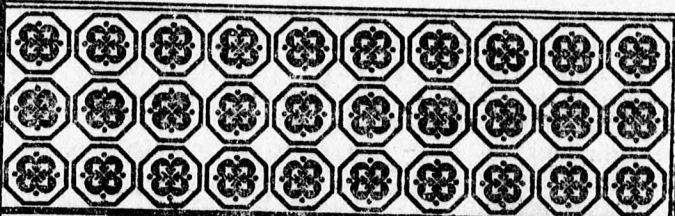
Nagy Jégünnepély és fényes tűzijáték!

f. évi január hó 8-án, vasárnap délután,
a MARGIT-fürdő jégpályáján.

A tűzijáték műsora:

1. Éjjeli nap a tengeren. 2. Jégcsapok tüzből. 3. Üstökös oszlagok széjjel robbanása. 4. Világító torony. 5. Ördög szekér tüzből. 6. Tűzhányó kitorése. 7. Port-Arthur utolsó napjai. 8. Bengali fény országából. 9. Nagy meglepetés. 10. Egyiptomi sötétség.

**MEGNYILT A
DEBRECENI
UJSÁG
NYOMDÁJA.**

Tisztelettel értesítjük Debrecen város és vidéke közönségét, hogy a Debreceni Ujság saját nyomdáját

a legmodernebb betűanyaggal
felszereltük

s azt a nagyközönség nyomdai szükségletének kiállítására megnyitottuk.

A Debreceni Ujság Nyomdája

gázmotor erőre, gyorsajtókkal, lapos és gömbölyű tömöntödével, a modern géptechnika leghatalmasabb vívmányával, Magyarország vidéki városaiban páratlanul álló

rotációs géppel

is fel van szerelve.

A nyomda összes anyaga a leghiresebb öntő-
dék legmodernebb, vadonatúj gyártmánya.

A Debreceni Ujság Nyomdája elvállalja:

Iskolai könyvek	Évi jelentések	Reklámcedulák
Lapok	Körlevelek	Kereskedelmi és
Tudományos	Ét-, bor- és árlapok	üzleti nyom-
művek	Árjegyzékek	tatványok
Számlák	Vonalozott ívek	Műsorok stb.
Folyóiratok	Gyászlapok	kiállítását.

Meghívók, gyönyörködtető táncrendek, egybekelési jegyek, névjegyek a legszebb kiállításban.

Faragaszokat a legmodernebb faragású betűkkel állítjuk ki.

Nyomtatványokhoz szükséges minden válfajú papírból raktárt tartunk.

Vidéki megrendeléseket különös gonddal gyorsan és pontosan kiállítva szállítjuk.

A n. é. közönség szíves bizalmát és megrendelését kérve maradunk tisztelettel:

DEBRECENI UJSÁG NYOMDÁJA

Tulajtonos: THAN ÖYÜLA.

Nyomtatványok felvételi irodája: FÖTÉR, LAMPRECHT-palota,
a Debreceni Ujság kiadóhivatalában.